

Joulutunnelmaa Tukholmasta

Piipahdimme naapurimaan pääkaupungissa neljässä kasviystävän kohteessa etsimässä ideoita ja täydellistä tunnelmaa kodin ja puutarhan joulujuhlaa varten.

TEKSTI HEIDI HAAPALAHTI KUVAT TEIJA TUISKU

Hyasinttien vielä nuppiset kellokukat avautuvat nopeasti lämpimässä huoneessa.

SLOTTSTRÄDGÅRDEN ULRIKSDAL

*Ensimmäisenä
vierailimme monipuolisessa
puutarhamyymälässä hieman
Tukholman ulkopuolella.*

Rosepippuri on kestävä
kranssikoriste. Pippureiden
marjapuuronpunainen väri on
raikas vaihtoehto perinteisille
joulusävyille.

Ulriksdal – ritarinkukkia ja upeita kranseja

Taivaalta tihkuu vettä, mutta Slottsträdgård Ulriksdalin valloisten kasvihuoneiden sisällä vallitsee lämmin juhlatunnelma.

– Rakastamme tätä paikkaa! Tänä vuonna ostamme jouluksi vain kukkia ja annamme lahjarahat pakolaisille, käytävällä vastaan tuleva iäkäs rouva hihkaisee Ulriksdalin toimitusjohtajalle BOSSE RAPPNELLE.

– Haluamme tarjota asiakkaillemme aina kauniita ja kiinnostavaa katseltavaa ja uutta tietoa, mutta meille on myös tärkeätä olla osa yhteiskuntaa, Rappne kertoo.

Hän on jatkanut ja laajentanut vanhempiensa jo 1950-luvulla aloittaman puutarhakeskuksen toimintaa Tukholman lähistöllä Solnassa. Ulriksdalin mailla luonnonmukaisin menetelmin viljellyt vihannekset käytetään oman puutarhakahvilan – ja joulupöydän – tarjoiluissa. Samaa omavaraisuuden ihannetta noudatetaan myös esimerkiksi joulukranssien ja -asetelmien ja leikkokukkakimppujen materiaaleissa ja valmistuksessa. Mahdollisuuksien mukaan kaikki tehdään täällä itse käsityönä. Puutarhan työntekijät edustavat 14 kansallisuutta, ja työtapoihin kuuluu, että vanhat opettavat nuoria.

Kymmenittäin amaryllisiä

Joulun aikaan Ulriksdalissa on myynnissä ja esillä ainakin noin 70 amaryllis- eli ritarinkukkalajiketta, joiden kukkien värit vaihtelevat ferrarinpunaisesta vitivalkoiseen, vihreään ja rusehtavaan vanhaan roosaan. Osa kukista on muhkean kerrannaisia, toiset siroja ja yksinkertaisia.

– Ritarinkukka on helppo joulukukka, jonka sipulia voi kukittaa itse vuodesta toiseen. Silloin siitä tulee vähän kuin perheenjäsen, Bosse Rappne vinkkaa.

Valtaosa joulun suosikkikukista myydään ruukussa, mutta ritarinkukka on Ruotsissa myös suosittu näyttävänä leikkokukkana. Ulriksdalissa leikkokukkalajikkeitakin on kaupan lähes 15 erilaista.

Bosse Rappne

PSST!
LUE VINKIT
AMARYLLIKSEN
KUKINTAAN
s. 68.

Ulriksdalin joulua on valmisteltu jo lokakuulta lähtien, mutta joulun juhla-aika alkaa puutarhakeskuksessa vasta adventtina. Bosse Rappnelle on tärkeätä, että jouluhumua ei aloiteta liian aikaisin.

Jouluisten ruukkukasvien lisäksi Ulriksdalissa on hyvä valikoima myös juhavia maljakkokukkia, esimerkiksi useita erilaisia leikkotulppaneita, mistelinoksia ja hyasinttikimppuja. Sinisten hyasinttien vieressä oleva kyltti kertoo, että tämän värisissä hyasinteissa on muita voimakkaampi tuoksu.

Kransseja luonnonaineksista

Ulriksdalissa sidotuissa kransseissa pääroolissa ovat kasvit ja muut luonnonmateriaalit – havunoksat, graafiset lehtikuisen oksat pikkuisine käpyineen, mustikanvarvut, sammalet, marjat ja pähkinät. Koristetarhasta kransseihin on kerätty esimerkiksi kauniisti kuivuvia piikkiputkien kukintoja.

Kranssien värimaailma ammentaa talvisesta luonnosta. Joulunpunaisen sijasta niissä vallitsevat havujen hopeasta syvän tai raikkaan vihreään vaihtelevat sävyt, viileät metallisävyt sekä huurteiset pastellit. Trendikkäimmissä kransseissa oli viime jouluna käytetty koristeina pieniä marjapuuronpunaisia rosepippuripuntteja.

Perinteinen hyasintti sopii mainiosti myös leikkokukkaksi. Viileässä paikassa kellokukat kestävät kauniina kauan ja niiden tuoksu tuntuu kevyempänä kuin lämpimässä.

Kieloja näkyy Tukholman kukkakaupoissa myynnissä joulun aikaan useammin kuin meillä. Herkät kaunottaret eivät kaipaa ympärilleen koristeeksi kuin kenties tupon sammalta.

Kestävä kranssi

Hyvin sidottu havukranssi säilyy vihreänä koko talven. Kauneimmillaan se on kevyesti lumen puuteroimana.

Ulriksdalissa on joulun alla upea valikoima sisä- ja ulkokäyttöön sopivia kransseja.

ZETAS TRÄDGÅRD

*Seuraavaksi
matkaamme tyyli-
tarhureiden mekkaan
noin parinkymmenen
minuutin päässä
Tukholman keskustasta.*

Ulkomyymälä
on myös talvella
viehättävä,
varsinkin kuuran
koristelemana.

Sisätiloissa sekä joulukukat että puutarhaimismen lahjavinkit ovat tyylikkäästi esillä.

Joulun suosikkikasvi

Herkkä, puhtaanvalkokukkainen jouluruusu on yksi Zetas Trädgårdin asiakkaiden joulu-kukkasuosikeista. Sitä on myymälässä saatavana sekä yksittäisinä ruukkukasveina että taidokkaasti koottujen asetelmien pääroolissa.

Jouluruusu on oikein hoidettuna kestävä joulukukka. Parhaimmillaan kukinta kestä viikkoja. Sijoita jouluruusu kodissa valoisaan mutta viileälle paikalle ja huolehdi, että multa pysyy tasakosteana. Kukinnan jälkeen jouluruusun voi siirtää odottamaan kevättä esimerkiksi viileään kellariin. Istuta jouluruusu puutarhaan puolivarjoon kostealle ja runsasravinteiselle paikalle.

Zetas – viileän tyylikästä

Joulukuisen aamun hämärän-hyssyssä Zetas Trädgården sisämyymälä loistaa ja tuikkii kutsuvana kuin kaunis joulukoriste. Sen sisääntuloa somistavat komeat havukranssit sekä kynttilälälyhdyt. Suurten, puutarhaan avautuvien lasiseinien sisäpuolella kukkii orkideoiden ja muiden linjakkaiden huonekasvien lisäksi harkittu valikoima joulunajan kukkia. Hienostuneesta maustaan tunnetussa puutarhamyymälässä joulukukiksi on valittu klassisia hyasintteja, ritarinkukkia ja joulu-ruusuja sekä ihanasti parfyymilta tuoksuvia tasetteja.

– Panostamme paljon kasvalikoimaamme. Myymme vain kasveja, joita itse rakastamme. Ajan mittaan myös asiakkaamme ovat ihastuneet niihin. Meidän joulumme on yksinkertainen ja ajaton, Zetasin omistaja VICTORIA SKOGLUND kuvailee.

Hän on jatkanut isänsä jälkeen maineikkaan Zetas Trädgården johdossa yhdessä ex-miehensä kanssa.

Zetasin adventtiaika on rakennettu pohjoismaisen tyylikkääksi. Värimaailma on levollinen ja yhteensointuva. Joulukukkien tykötarpeet ovat yksinkertaisia ja luonnonmukaisia,

Metsäistä tunnelmaa kotiin

Zetasin myymälässä huomaa, kuinka hienosti klassiset joulukukat ja pohjoisen metsän elementit sopivat yhteen. Kävyt ja sammat viimeistelevät asetelmat ja yksittäiset ruukut. Yksinkertaisen viehättävä asetelma syntyy kauniista ruukusta, jossa kasvaa vain mehevänvihreää sammalta.

Metsän tuoksua leijuu myös leikkokukka-asetelmista. Ruotsin suosituinta jouluhavua mäntyä käytetään myös kukkakimpuissa. Esimerkiksi leikkoritarinkukat ja männynoksat ovat näyttävä yhdistelmä.

Victoria Skoglund

esimerkiksi sammalta, ainavihantia oksia ja muita metsän antimia. Kaikki on houkuttelevasti esillä vintage-terrakottaruukkujen, patinoituneiden puu- ja keramiikka-astioiden ja kimmeltävän lasitavaran kera.

Sisämyymälän ja monipuolisen, erikoisempiakin lajeja kattavan taimitarhan lisäksi Zetasissa on myös viihtyisiä pieniä kahvila. Se sijaitsee ylärinteessä, jonne kuljetaan talvisen hiljaisen, elävällä tulella valaistun puutarhan poikki.

Upeita ulkokukkaideoita

Zetasin ulkomyymälästä löytyy huppea valikoima talviajan ulkokasveja, jotka on valittu yhtä tiukoilla kriteereillä kuin sisäkukatkin. Skimmioista, minnikojoista havuista, koristealeista ja muista kylmää kestävästä lajeista on helppo koota omia asetelmia, sillä yhteensopivat lajit on aseteltu lähekkäin ja niistä on tehty kauniita esimerkkiasetelmia.

Ulkona sijaitsee myös katoksen alle pystytetty kranssipaja, jonka hyllyillä on kaikkea mitä havukranssien tekijä voi toivoa: valmiita kranssipohjia sekä nipuittain myytäviä männyn, katajan, pihdan, kuusen ja tuijan oksia. Koristeina on tarjolla esimerkiksi erilaisia kaunismuotoisia käpyjä.

Talven taikaa

Varaa aikaa myös myymälän ulkotiloissa kiertelyyn, sillä nekin on sisustettu tunnelmalliseen talvityyliin.

Valtaosa Zetasin joulukukista on valkoisia ja yksinkertaisesti koristeltuja.

Puutarhan puolella on talviaikaan esillä kylmää kestäviä kasveja ja kynttilälälyhtyjä.

CHRISTOFFERS BLOMMOR

Kolmas kohteemme sijaitsee vanhassakaupungissa, jonka pikkuruisen kukkakaupan floristi tekee kimppuja modernilla otteella.

Leudon sään aikaan Christoffer Broman levittää osan pienen puotinsa valikoimasta ulos kadunvarseen.

Christoffers Blommor – kiinnostavia kimppuja

Luultavasti lähes jokainen ruotsinlailta Tukholman vanhaankaupunkiin vaeltanut on kulkenut kapeaa mukulakivikatua tästä ohi. Samalla paikalla on myyty kukkia jo 50 vuoden ajan. Vuodesta 2001 minikokoista kukkapuotia on pitänyt floristi CHRISTOFFER BROMAN.

– Meillä käy aika paljon risteilyturisteja, jotka ostavat mukaansa kimpun, hän paljastaa.

Kukkapuodin ovi käy jatkuvasti, ja tila täyttyy vuoroaan odottavista asiakkaista. Vaaseja on niin

paljon, että kääntyessään täytyy varoa kaatamasta niitä. Christofferin mielestä joulukukkienkaan ei tarvitse olla punaisia tai valkoisia vaan esimerkiksi sinisiä tai kalpean pinkkejä. Hän käyttää kimpuihin runsaasti vihreää ja vaikkapa mustikan oksia tuomaan metsäistä tunnelmaa ja tuoksua.

– Tukholma on monikulttuurinen kaupunki, eivätkä kaikki asiakkaani edes vietä joulua. Tämänkin vuoksi minulla täytyy olla laaja valikoima kukkia eri tarkoituksiin.

Kestävät kukkakimput

Upeasti tuoksuva leikkohyasinttikimppu on Christoffer Bromanin oma suosikki joulukukkana, mutta hänen asiakkaansa voivat valita joulukukkaseen jotakin aivan muuta, esimerkiksi vienosti tuoksuvia syreeninoksia, elegantteja ranskalaisia tulppaaneja, unikoita, kruunuvuokkoja tai leinikkejä.

Leikkokukat tarvitsevat yhtä lailla hoitoa kuin ruukkukukat, jotta ne kestävät pitkään kauniina. Käytä aina puhdasta astiaa ja vaihda kukkavaasin vesi usein. Poista huolellisesti kaikki veteen osuvat lehdet ja roskat. Huolehdi, ettei vesi pääse vähiin. Myös oasis-sieneen tehty leikkokukka-asetelma tarvitsee säännöllistä kastelua.

Säilyttäminen viileässä sekä kaukana vedosta, auringonpaisteesta tai lämmönlähteistä parantaa kaikkien leikkokukkien kestävyttä. Talvella kukat täytyy myös pakata kuljetusta varten erityisen huolellisesti. Jos haluat kimpun säilyvän mahdollisimman pitkään, valitse siihen kestävinä tunnettuja lajeja, kuten neilikoita, krysanteemeja tai kymbidiorkideoja.

Christoffer Broman suosittelee kokeilemaan vaihteeksi myös muita kuin perinteisiä joulun värejä.

ROSENDALS TRÄDGÅRD

Puutarhakerroksemme päättyy Skansenin puiston keskellä sijaitsevan puutarhan rauhalliseen tunnelmaan.

Rosendals Trädgård – vanhanajan joulutaikaa

Illan pimentyessä Skansenin puistomaisessa miljöössä sijaitseva Rosendals Trädgård on maaginen näky. Kasvihuoneet tuikkivat lämmintä valoa, ja kaupungin läheisyydestä muistuttaa vain hiljainen liikenteen humu. Ihmiset saapuvat tänne viettämään aikaa kahvikupposen ääressä. Samalla voi tehdä ostoksia viihtyisässä kukkamyllyssä ja herkkupuodissa.

– Haluamme tarjota kaupunkilaisille rauhoittavan ja rentouttavan vastavoiman kaupalliselle joululle, joka vallitsee keskustan kaupoissa. Rosendalin tunnelma on kotoisa ja hiljainen. Talven pimeyden kanssa on mukava työskennellä, sillä valaistuksella voi nostaa esiin kiinnostavaa nähtävää ja jättää muun hämärän peittoon, Rosendals Trädgårdin puutarhames-tari MALIN SKIÖLD sanoo.

Hän muistaa, että pimeän vuodenajan tunnelma tuntui vielä jännittävämmältä silloin, kun läheisessä Skansenin eläintarhassa oli susia. Ne alkoivat ulvoa, kun pimeä laskeutui.

Herkkutuliaisia

Rosendalin kasvihuoneissa sijaitseva kukkamylly on tunnelmallisesti sisustettu ja hyvin varusteltu. Varsinkin erilaisia ritarinkukkalajikkeita on runsaasti tarjolla.

Joulun tunnelmaa löytyy myös ruokapuodista, jonka piparitaikina on asiakkaiden keustosuosikki. Puodissa myydään myös päivittäin paikan päällä leivottuja leipiä, tuoreita vihanneksia sekä hilloja ja muita säilöttyjä puutarha-herkkuja.

Malin Skiöld

Iltahämärän aikaan Rosendalin rakennuksia koristavat valot luovat satumaisen tunnelman.

Ritarinkukan näyttävät kukinnot riittävät yksinäänkin täyttämään maljakon. Poista kukkien heteet, jos et halua niistä varisevan siitepölyn sottaavan esimerkiksi pöytäliinaa.

Runsaasti kukkivista jouluruusuista voi nipsaista osan kukista myös maljakkoon, sillä kasvi on kestävä leikkokukka.

NÄIN PÄÄSET PERILLE

Slottsträdgård Ulriksdaliin

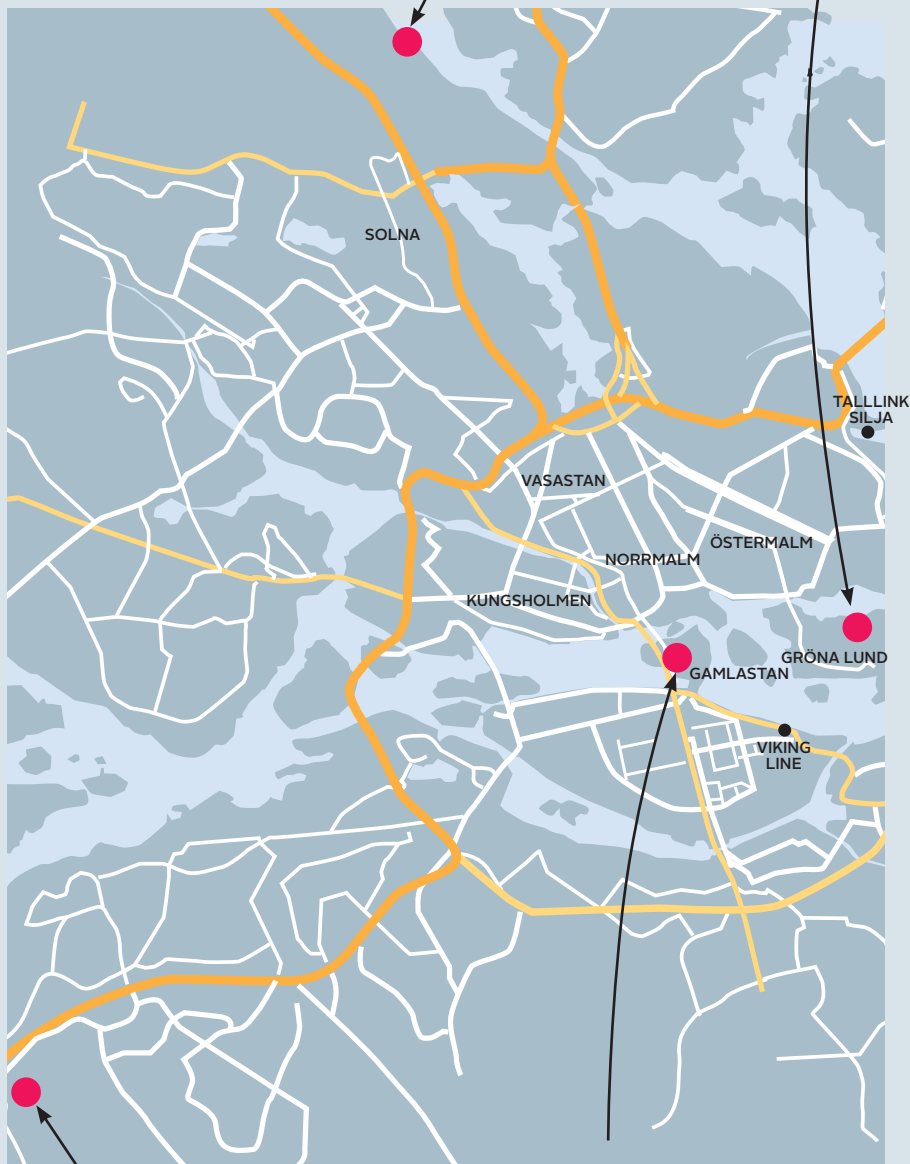
on näistä neljästä kohteesta pisin matka Tukholman keskustasta. Kulje metron punaisella linjalla Bergshamraan ja vaihda bussiin 503. Jää pois Ulriksdal Wårdshus -pysäkillä. Kävelymatkaa puutarhalle kertyy vielä vajaa kilometri: Kulje alas Slottsbackenia ja käänny ensimmäiselle tielle vasemmalle. Kävele suoraan noin 200 metriä, käänny oikealle ja ylitä puusilta. Kulje sitten suoraan noin puoli kilometriä, kunnes saavut kasvihuoneille.

Osoite: Slottsträdgårdsvägen 8, Solna.

Rosendals Trädgård

löytyy Djurgårdenista Skansenin läheltä. Sinne pääsee raitiovaununlinjalla 7, joka kulkee Norrmalmstorgilta kohti Waldemarsuddea. Nouse pois kyydistä Bellmansron kohdalla. Opastettu kävelymatka perille kestää noin viisi minuuttia.

Osoite: Rosendalsterassen 12

Zetas Trädgård

sijaitsee parinkymmenen minuutin matkan päässä Tukholman keskustasta. Matkusta metrolla Skärholmeniin ja vaihda sitten puutarhamyymälän ohi kulkevaan bussiin (numerot 707, 173 ja 710). Metroasemalta matkaa on reilun kilometrin verran.

Osoite: Blombacken 2, Skärholmen.

Christoffers Blommor

sijaitsee Tukholman vanhassakaupungissa. Sinne on helpointa kulkea jalan esimerkiksi muutaman korttelin päässä olevalta Gamla Stanin metroasemalta.

Osoite: Kåkbrinken 10